

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

ΑΤΟΜΙΚΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ 314/2003

Αθήνα, 8 - 9 - 2003
ΑΠ 2596/Φ.ΕΡΩΤ. 69

Γεν. Δ/νση Διοικ. Υποστήριξης
Δ/νση Αστικής και Δημοτικής
Κατάστασης
Τμήμα Μητρώων και Ληξιαρχείων
Ίδιου Υπουργείου.

I. Με το υπ' αριθμ. 27920/15704/25-8-2003, έγγραφο θέσατε το ερώτημα, προκειμένης δικαστικής αποφάσεως περί υιοθεσίας, εάν η προθεσμία του άρθρου 14, του Ν.344/1976, αρχίζει αφότου δημοσιεύθηκε η προαναφερθείσα απόφαση ή απαιτείται να καταστεί τελεσίδικη.

II. Η γνώμη μας επι του άνω ερωτήματος είναι η ακόλουθη :

a. Από τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 14 του Ν. 344/1976 (Α, 143), όπως ισχύει ρητά τις αντικαταστάσεις του άρθρου 14 παρ. 6 του Ν. 2503/1997 (Α, 107) ορίζονται τα ακόλουθα :

«1. Μεταβολές που επέρχονται στην κατάσταση του φυσικού προσώπου ΙΙ μετά τη σύνταξη των ληξιαρχικών πράξεων, ένεκα νομιμοποίησης, ΙΙ αναγνώρισης, αποκήρυξης, αμφισβήτησης, προσβολής της πατρότητας, ΙΙ υιοθεσίας τέκνου και λύσης υιοθεσίας, διαζυγίου, ακύρωσης γάμου, ΙΙ προσθήκης ή μεταβολής ονόματος, επωνύμου, ιθαγένειας, θρησκεύματος ή ΙΙ αλλαγής φύλου, καταχωρίζονται στα περιθώρια της οικείας ληξιαρχικής ΙΙ πράξης, μέσα σε ένα (1) μήνα αφότου αυτές οι μεταβολές έλαβαν χώρα».

II 2. Βραδύτερη δήλωση είναι δεκτή αιτού το ληξίαρχο, συνεπάγεται ύμως τις II κυρώσεις, που προβλέπονται από το άρθρο 49 του ίδιου νόμου, όπως το II πρώτου εδάφιου της παρ. 3 αυτού αντικαταστάθηκε με την παρ. 8.3 του άρθρου 26 του ν. 2130/1993».

βι. Κατά το άρθρο 1549 ΑΚ η υιοθεσία τελείται με δικαστική απόφαση, ύστερα από αίτηση του υποψήφιου θετού γονέα .

II. Αρμόδιο καθ' ύλη δικαστήριο είναι το πολυμελές πρωτοδικείο (άρθρο 740 παρ. 1 περιπτ. α' Κωδ. Πολ. Δικ.), που δικάζει κατά την εκουσία δικαιοδοσία των άρθρων 741-781 Κωδ. Πολ. Δικ.

III. Εξάλλου από το άρθρο 763 του Κωδ. Πολ. Δικον. προβλέπονται τα εξής :

« 1. Η προθεσμία της έφεσης και η άσκησή της δεν αναστέλλουν την ισχύ και II την εκτέλεση της απόφασης.

II 2. Το δικαστήριο που δικάζει την υπόθεση μπορεί και αυτεπαγγέλτως, II κατά την έκδοση της απόφασής του, να αναστείλει την ισχύ και την εκτέλεσή II της, ώσπου να γίνει απρόσβλητη με έφεση.

II 3. Αν ασκηθεί έφεση, το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση ή σε II πολυμελή δικαστήρια ο πρόεδρός τους, όπως και το δικαστήριο που δικάζει II την έφεση ή ο πρόεδρός του μπαρούν κατά την κρίση τους, με αίτηση II κάποιου από εκείνους που έλαβαν μέρος στην πρωτοδίκη δίκη, να II αναστείλουν την ισχύ και την εκτέλεσή της, μέχρι να εκδοθεί απόφαση στην II έφεση. Η απόφαση που διατάζει την αναστολή σημειώνεται χωρίς υπαίτια II καθυστέρηση στο βιβλίο που τηρείται κατά το άρθρο 776 και στο περιθώριο II της απόφασης της οποίας αναστέλλεται η ισχύς και η εκτέλεση».

γ. Σύμφωνα με το άρθρο 1560 ΑΚ (όπως τέθηκε δια του άρθρου 1 του 2447/1996, Α – 278), ~~τα~~ αποτελέσματα της δικαστικής απόφασης για την υιοθεσία αρχίζουν, αφότου αυτή γίνει τελεσίδικη.

III. a. Η απόφαση του δικαστηρίου, που δέχεται την αίτηση για υιοθεσία, έχει διαπλαστικό χαρακτήρα, αφού με αυτή δημιουργείται νέα και αυτοτελής οικογενειακή σχέση (ΑΠ 228/1964 ΝοΒ 12 σελ. 682).

β. Το δικαστήριο εκδίδει την απόφασή του αφού διαπιστώσει, ότι συντρέχουν οι απαιτούμενοι, από το νόμο, όροι (Δεληγιάννης – Κούσουλας σελ. 146, Σπυριδάκης σ. 299).

Η απόφαση υπόκειται σε όλα τα ένδικα μέσα μπορεί να ασκηθεί και από εκείνον που η αίτησή του για υιοθεσία έγινε δεκτή (Εφ. Αθ. 2905/1972 Αρμεν. 27 σελ. 441, Εφ. Αθ. 1547/1964 ΝοΒ 13 σελ. 187). Υποστηρίζεται, ακόμη, η δυνατότητα ανάκλησης της δικαστικής απόφασης, κατά το άρθρο 758 Κωδ. Πολ. Δικ., όταν η συναίνεση των μερών δύθηκε ύστερα από πλάνη, απάτη ή απειλή (Ράμμος γνμδ., Δ. 11 σελ. 204, Π. Πρ. Αγριν. 288/1977, Δ11 σελ. 204 - 208).

γ. Διάσταση εμφάνισε η θεωρία και η νομολογία για το χρονικό από το οποίο θεωρείται, ότι έχει συντελεσθεί η υιοθεσία. Η μάλλον κρατιούσα ύποψη φαίνεται να δέχεται, ότι η υιοθεσία συντελείται με τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης (Μπαλής παρ. 176, Τούσης παρ. 216 και 217, ΑΠ 676/1975 ΕΕΝ 43 σελ. 170, ΑΠ 720/1970 ΝοΒ 19 σελ. 305). Υποστηρίχθηκε, ακόμη, ότι για τη συντέλεση της υιοθεσίας απαιτείται τελεσίδικη ή και αμετάκλητη δικαστική απόφαση (Τούσης παρ. 216 στην έκδοση του 1964, Κουμάντος παραδ. σελ. 456, ΑΠ 37/1969 ΝοΒ 17, σελ. 547).

δι. Μετά την προσθήκη, όμως, του νέου άρθρου 1560 του ΑΚ (προσθήκη δια του άρθρου 1 του Ν. 2447/1996) υφίσταται πλέον ρητή πρόβλεψη, ότι τα αποτελέσματα της δικαστικής απόφασης, για την υιοθεσία, αρχίζουν αφότου αυτή γίνει τελεσίδικη.

ii. Ενόψη της ανωτέρω διάταξης θα πρέπει, κατά τη γνώμη μου, η μηνιαία προθεσμία του άρθρου 14 του Ν. 344/1976 να θεωρηθεί ότι αρχίζει, αφότου η δικαστική απόφαση για την υιοθεσία, κατέστη τελεσίδικη.

IV. Ανακεφαλαιωτικά των δσων προεκτέθηκαν, έχω τη γνώμη, ότι προκειμένης υιοθεσίας, η μηνιαία προθεσμία του άρθρου 14 του Ν. 344/1976 αφετηριάζεται, αφότου η σχετική δικαστική απόφαση καταστεί τελεσίδικη.

ΚΟΙΝ: ΝΣΚ
Τηγκία Μελέτων

